

Raamvereenkomst

tussen

het Algemeen Secretariaat van de
Nederlandse Taalunie (AS)

en

de Afrikaanse Taalraad (ATR)
voor uitwisseling van kennis en ervaring en
voor samenwerking in de verdere
ondersteuning en bevordering van het
Nederlands en het Afrikaans

Raamwerkoooreenkoms

tussen

Die Algemeen Secretariaat van de
Nederlandse Taalunie (AS)

en

die Afrikaanse Taalraad (ATR)
vir die uitwisseling van kennis en ervaring en
vir samewerking in die verdere
ondersteuning en bevordering van
Nederlands en Afrikaans

Het Algemeen Secretariaat van de Nederlandse Taalunie (AS), vertegenwoordigd door zijn algemeen secretaris, prof. dr. Hans Bennis,

en

de Afrikaanse Taalraad (ATR), vertegenwoordigd door zijn uitvoerend hoofd, dr. Conrad Steenkamp,

hierna genoemd 'de Partijen',

In aanmerking nemende dat:

- de rol van de Nederlandse Taalunie, als verdragsorganisatie opgericht in 1980 door de Nederlandse en de Belgische overheden, is om, in overeenstemming met haar doelstellingen, beleid voor het Nederlands te voeren en diverse inspanningen voor het Nederlands bij elkaar te brengen, ook van andere organisaties en verenigingen; het AS geeft hieraan uitvoering;
- de rol van de ATR, als rechtspersoon opgericht volgens artikel 185 van de Zuid-Afrikaanse Grondwet, is om, in overeenstemming met zijn doelstellingen, de inspanningen van Zuid-Afrikaanse kant voor het Afrikaans te faciliteren en bij elkaar te brengen;
- de Nederlandse Taalunie en Zuid-Afrika in 2010 een intentieverklaring tot nadere samenwerking hebben afgesloten, vanuit de taalkundige verwantschap tussen het Nederlands en het Afrikaans en ten behoeve van het Nederlands en alle officiële talen van Zuid-Afrika; vanuit hun rollen voor het Nederlands en het Afrikaans willen het AS en de ATR aan deze intentieverklaring verdere invulling geven;
- het AS en de ATR zich inzetten voor het blijvend functioneren van het Nederlands en het Afrikaans binnen diverse meertalige contexten, ook als academische en intellectuele talen die aansluiten op de culturele en ontwikkelingsbehoeften van hun sprekers;
- Nederlands, Afrikaans en waar mogelijk ook andere talen op gelijkwaardige basis

Die Algemeen Secretariaat van de Nederlandse Taalunie (AS), verteenwoordig deur sy algemene sekretaris, prof. dr. Hans Bennis,

en

die Afrikaanse Taalraad (ATR), verteenwoordig deur sy uitvoerende hoof, dr. Conrad Steenkamp,

hierna genoem "die partye",

Met inagneming dat:

- die rol van die Nederlandse Taalunie, as 'n verdragsorganisasie wat in 1980 gestig is deur die Nederlandse en Belgiese owerhede, is om in ooreenstemming met sy doelstellings 'n beleid vir Nederlands op te stel en uit te voer, en verskeie aksies ten gunste van Nederlands te koördineer, ook van ander organisasies en verenigings; die AS gee hieraan uitvoering;
- die rol van die ATR, wat as regspersoon gestig is volgens artikel 185 van die Suid-Afrikaanse Grondwet, is om in ooreenstemming met sy doelstellings die aksies ten gunste van Afrikaans vanuit Suid-Afrika te fasiliteer en te koördineer;
- die Nederlandse Taalunie en Suid-Afrika in 2010 ooreengekom het op 'n verklaring van voorneme vir nadere samewerking, gebaseer op die taalkundige verwantskap tussen Nederlands en Afrikaans, en ten behoeve van Nederlands en al die amptelike tale van Suid-Afrika; as rolspelers vir Nederlands en Afrikaans wil die AS en die ATR verdere inhoud aan hierdie verklaring van voorneme gee;
- die AS en ATR hulle wil inspan vir die volgehoue funksionering van Nederlands en Afrikaans in verskeie meertalige kontekste, ook as akademiese en intellektuele tale wat aansluit by die kulturele en ontwikkelingsbehoeftes van hul sprekers;
- Nederlands, Afrikaans en waar moontlik ook ander tale op gelyke voet voordeel

voordeel moeten kunnen verwerven uit de uitwisseling van kennis, vaardigheden en ervaring en uit bestaande en nieuwe samenwerkingen.

Verklaren hiermee hun streven om hun uitwisseling van kennis en ervaring en van samenwerking op het gebied van taal tot nut en voordeel van het Nederlands en het Afrikaans voort te zetten, **en komen op de volgende punten tot overeenstemming.**

I. Doelen van de samenwerking:

- Om kennis uit te wisselen en samen te werken in de verdere ondersteuning en bevordering van het Nederlands en het Afrikaans tot voordeel van beide talen in hun volle diversiteit en binnen hun meertalige contexten.
- Om samenwerking tussen organisaties en verenigingen voor het Nederlands, Afrikaans en andere talen beter op elkaar af te stemmen en te optimaliseren.
- Om zo mogelijk vergelijkbare activiteiten / initiatieven aan beide zijden op elkaar af stemmen en de beschikbare fondsen effectiever te gebruiken.
- Om de communicatie te verbeteren en hulpbronnen, deskundigheid en ervaring tot wederzijds nut en voordeel beschikbaar te stellen en te delen.
- Om gezamenlijk initiatieven te ontwikkelen en hiermee het gebruik van Nederlands, Afrikaans en andere talen verder te ondersteunen en te bevorderen.
- Om te komen tot operationele samenwerking en uitwisseling van kennis en expertise op de volgende inhoudelijke terreinen:
  - a) Taaltechnologie en -infrastructuur;
  - b) Talenkennis en talige cultuur;
  - c) Taalbeleid in meertalige contexten;
  - d) Nederlands en Afrikaans als onderwijsvakken en in academische programma's.

In de bijlage 2 bij deze overeenkomst staat hoe de samenwerking en uitwisseling van kennis en expertise op deze vier terreinen vorm krijgt.

moet kan trek uit die uitwisseling van kennis, vaardigheden en ervaring, en uit bestaande en nuwe samenwerking.

Verklaar hiermee hul strewe om die uitwisseling van kennis en ervaring, en van samenwerking op die gebied van taal tot nut en voordeel van Nederlands en Afrikaans voort te sit, **en kom op die volgende punte ooreen.**

I. Doelwitte van die samewerking:

- Om kennis uit te wissel en saam te werk in die verdere ondersteuning en bevordering van Nederlands en Afrikaans tot voordeel van beide tale in hul volle verskeidenheid en in hul meertalige kontekste.
- Om samewerking tussen organisasies en verenigings vir Nederlands, Afrikaans en ander tale beter te koördineer en te optimaliseer.
- Om waar moontlik vergelykbare aktiwiteite / inisiatiewe aan beide kante te koördineer en die beskikbare fondse effektiewer te gebruik.
- Om die kommunikasie te verbeter en hulpbronne, deskundigheid en ervaring tot wedersydse nut en voordeel beskikbaar te stel en te deel.
- Om gesamentlike inisiatiewe te ontwikkel en daarmee die gebruik van Nederlands, Afrikaans en ander tale verder te ondersteun en te bevorder.
- Om daadwerklike samewerking en uitwisseling van kennis en deskundigheid op die volgende terreine te bereik:
  - a) Taaltegnologie en -infrastruktuur;
  - b) Taalkennis en taalverwante kultuur;
  - c) Taalbeleid in meertalige kontekste;
  - d) Nederlands en Afrikaans as onderwysvakke en in akademiese leerplanne.

In die bylaag 2 by hierdie ooreenkoms word uiteengesit hoe die samewerking en uitwisseling van kennis en deskundigheid op hierdie vier terreine gestalte kan kry.

II. Overige afspraken

- Het AS en de ATR treden in hun contacten met andere organisaties en verenigingen voor het Nederlands en het Afrikaans eerder faciliterend dan beherend of voorschrijvend op. Dit zal ook bij uitwisselingen en samenwerkingen tussen organisaties en verenigingen voor beide en andere talen het geval zijn. Individuele contacten met derde partijen kunnen zonder voorbehoud en afhankelijk van de eigen behoefte worden geïnitieerd en voortgezet.
- In principe wordt niet verwacht dat de Partijen elkaar financieel zullen steunen, hoewel overeenkomsten op het gebied van fondsenwerving wel naargelang de omstandigheden kunnen worden gesloten.

III. Inwerkingtreding, wijziging en beëindiging van de overeenkomst

- De overeenkomst treedt in werking op de dag van de ondertekening ervan.
- De overeenkomst wordt voor onbepaalde duur aangegaan.
- De overeenkomst kan op elk moment door een schriftelijke verklaring tussen de Partijen gewijzigd worden, door gezamenlijke ondertekening van die verklaring. Beide Partijen kunnen het initiatief nemen om wijzigingen voor te stellen.
- Beide Partijen kunnen op elk moment zonder verdere verplichtingen zich uit de overeenkomst terugtrekken, zonder dat overeenkomsten met of tussen derde partijen daardoor worden geraakt en zonder dat daartoe een (financiële) compensatie verschuldigd is aan de andere partij.

IV. Geschillen

- Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.
- Ten aanzien van alle geschillen die voortvloeien uit de totstandkoming, de

II. Ander ooreenkomste

- Die AS en die ATR tree in hul kontak met ander organisasies en verenigings vir Nederlands en Afrikaans eerder fasiliterend as beherend of voorskrywend op. Dit sal ook die geval wees by uitwisseling en samewerking tussen organisasies en verenigings vir beide die tale en ander tale. Individuele kontak met derde partye kan sonder voorbehoud en volgens eie behoeftes geïnisieer en voortgesit word.
- In beginsel word nie verwag dat die partye mekaar finansieel sal steun nie, hoewel ooreenkomste op die gebied van fondswerwing wel na gelang van die omstandighede gesluit kan word.

III. Inwerkingstelling, wysiging en beëindiging van die ooreenkoms

- Die ooreenkoms tree in werking op die dag van die ondertekening daarvan.
- Die ooreenkoms word vir 'n onbepaalde tydskuur aangegaan.
- Die ooreenkoms kan ter eniger tyd deur 'n skriftelike verklaring tussen die partye gewysig word, deur middel van 'n gesamentlike ondertekening van dié verklaring. Beide partye kan die inisiatief neem om wysigings voor te stel.
- Beide partye kan ter eniger tyd sonder verdere verpligtings uit die ooreenkoms onttrek, sonder dat ooreenkoms met of tussen derde partye daardeur geraak word en sonder dat 'n (finansiële) kompensasië verskuldig is aan die ander partye.

IV. Geskille

- Die Nederlandse reg is op hierdie ooreenkoms van toepassing.
- Ten opsigte van alle geskille wat voortvloei uit die totstandkoming, die

uitvoering, de beëindiging en/of de interpretatie van deze overeenkomst en die niet op een minnelijke wijze kunnen worden opgelost, erkennen Partijen het bestaan van de "Regeling Geschillenbeslechting van de Nederlandse Taalunie 2019 (Reges 2019)".

uitvoering, die beëindiging en/of die interpretasie van hierdie ooreenkoms en wat nie op 'n minsame wyse opgelos kan word nie, erken die partye die bestaan van die "Regeling Geschillenbeslechting van de Nederlandse Taalunie 2019 (Reges 2019)".

ALDUS OVEREENGEKOMEN EN IN
TWEEVOLD OPGEMAAKT EN GETEKEND

ALDUS OOREENGEKOM EN IN DUPLIKAAT
OPGESTEL EN GETEKEN

te Den Haag op 30 januari 2020.

te Den Haag op 30 Januarie 2020

Het Algemeen Secretariaat van de Nederlandse
Taalunie (AS)

Die Algemeen Secretariaat van de
Nederlandse Taalunie (AS)

Prof. dr. Hans Bennis
Algemeen Secretaris

De Afrikaanse Taalraad

Die Afrikaanse Taalraad

Dr. Conrad Steenkamp
Uitvoerende hoof

Bijlagen:

1. Achtergrond van de samenwerkings-overeenkomst
2. Terreinen van samenwerking
3. Acroniemen

Bylaes:

1. Agtergrond van die samewerkings-ooreenkoms
2. Terreine van samewerking
3. Akronieme

Bijlage 1. Achtergrond van de samenwerkingsovereenkomst

Het Nederlands en het Afrikaans hebben sterke taalkundige banden. Het Nederlands wordt in Nederland, België en Suriname gesproken en is ook een officiële taal op Aruba, Curaçao, Sint-Maarten en in het Caribische deel van het Koninkrijk der Nederlanden. Het Afrikaans, een taal die het 17^e-eeuwse Nederlands als basis heeft, wordt voornamelijk in Zuid-Afrika gesproken, maar ook in Namibië en delen van Botswana. Door de Afrikaanse diaspora vindt men de taal ook elders in de wereld, en zij geniet onder andere officiële erkenning als gemeenschapstaal in Australië.

Zowel het Nederlands als het Afrikaans vervult verschillende functies in deze landen en gebieden. Voor beide talen is het belangrijk dat zoveel mogelijk Nederlands- en Afrikaanssprekenden hun taal optimaal kunnen gebruiken voor hun persoonlijke behoeften en ontwikkeling. Uitwisseling en samenwerking hebben hun nut hiervoor al bewezen en kunnen worden uitgebreid.

In navolging van de intentieverklaring tot nadere samenwerking tussen de Nederlandse Taalunie en Zuid-Afrika uit 2010 is onder meer een gezamenlijk programma voor taal- en spraaktechnologie gefinancierd en wordt onder andere gewerkt aan de aansluiting van twee extra officiële talen uit Zuid-Afrika aan het Taalportaal, waarin de grammatica's van het Nederlands, het Fries en het Afrikaans al wetenschappelijk zijn beschreven.

Op 25 september 2019 hebben het AS, de ATR en verscheidene andere Zuid-Afrikaanse taalorganisaties zich in Pretoria gebogen over de vraag hoe aan de intentieverklaring tot nadere samenwerking verder invulling kan worden gegeven.

Het Afrikaans beschikt over een sterke doch gedecentraliseerde taalinfrastructuur, en geen enkele Zuid-Afrikaanse organisatie kan alle taalbeleidsdomeinen dekken die de Nederlandse Taalunie dekt. De ATR heeft daarom een aantal specialisten op het gebied van taalinfrastructuur bij zijn werkzaamheden betrokken om de nodige aansluiting bij de functionele domeinen van de Nederlandse Taalunie te vinden.

Bylaag 1. Agtergrond van die samewerkingsooreenkoms

Nederlands en Afrikaans het sterk taalkundige bande. Nederlands word in Nederland, België en Suriname gepraat en is ook 'n amptelike taal op Aruba, Curaçao, Sint-Maarten en in die Karibiese deel van die Koninkryk van die Nederlande. Afrikaans, 'n taal wat die sewentiende-eeuse Nederlands as grondslag het, word hoofsaaklik in Suid-Afrika, maar ook in Namibië en dele van Botswana gepraat. Weens die Afrikaanse diaspora kom dit ook elders in die wêreld voor en geniet onder andere amptelike erkenning as gemeenskapstaal in Australië.

Sowel Nederlands as Afrikaans vervul verskillende funksies in hierdie streke en lande. Vir beide tale is dit belangrik dat soveel as moontlik Nederlands- en Afrikaanssprekendes hul taal optimaal kan gebruik vir hul persoonlike behoeftes en ontwikkeling. Uitwisseling en samewerking is in hierdie verband al as nuttig bewys en kan verder uitgebrei word.

In navolging van die verklaring van voorneme tot nouer samewerking tussen die Nederlandse Taalunie en Suid-Afrika van 2010 is onder meer 'n gesamentlike program vir taal- en spraaktegnologie gefinansier en word onder andere gewerk aan die insluiting van twee ander amptelike tale van Suid-Afrika by die Taalportaal, waar die grammatikas van Nederlands, Fries en Afrikaans reeds wetenskaplik beskryf is.

Op 25 September 2019 het die AS, die ATR en verskeie ander Suid-Afrikaanse taalorganisasies beraadslaag oor die vraag hoe verdere inhoud aan die verklaring van voorneme tot nouer samewerking gegee kan word.

Afrikaans beskik oor 'n sterk dog gedesentraliseerde taalinfrastruktuur en geen enkele Afrikaanse organisasie kan alle taalbeleidsdomeine dek soos wat die Taalunie dit doen nie. Die ATR het daarom 'n aantal deskundiges op die gebied van taalinfrastruktuur by sy werksaamhede betrek om die nodige aansluiting by die Taalunie se funksionele domeine te vind.

Bijlage 2. Terreinen van samenwerking

Het doel van de overeenkomst is te komen tot operationele samenwerking en uitwisseling van kennis en expertise op de volgende vier inhoudelijke terreinen:

- a) Taaltechnologie en taalinfrastructuur;
- b) Talenkennis en talige cultuur;
- c) Taalbeleid in meertalige contexten;
- d) Nederlands en Afrikaans als onderwijsvakken en in academische programma's.

Op elk van deze terreinen wordt als startpunt het volgende voorgesteld:

- Regelmatig gezamenlijk bepalen, in samenwerking met belanghebbenden, van de (verdere) mogelijkheden tot samenwerking en synergie.
- Gezamenlijk organiseren van bijeenkomsten en bespreken van ideeën voor projecten.
- Ondersteuning en organisatie van plannen die door belanghebbenden noodzakelijk worden geacht.
- Regelmatige rapportage aan de deelnemende Partijen en belanghebbenden over de voortgang van initiatieven en de ontwikkeling van nieuwe mogelijkheden.
- De betrokkenheid van relevante instellingen voor het Afrikaans en het Nederlands in brede zin, daar waar dit redelijkerwijs uitvoerbaar is (in Zuid-Afrika bijvoorbeeld de Kommissie vir die Bevordering en Beskerming van die Regte van Kultuur-, Geloof- en Taalgemeenskappe (KGT-kommissie), die Pan Suid-Afrikaanse Taalraad (PanSat), die Wetenskaplike en Nywerheidsnavorsingsraad (WNNR) en de Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing (RGN); in Nederland en België bijvoorbeeld het Instituut voor de Nederlandse Taal (IvdNT), de Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL), de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren (RNTL), de Raad voor de Neerlandistiek, het Platform voor de Neerlandistiek en de

Bylaag 2. Terreine van samewerking

Die doel van die ooreenkoms is die daadwerklike samewerking en uitwisseling van kennis en deskundigheid op die volgende vier terreine:

- a) Taaltegnologie en -infrastruktuur;
- b) Taalkennis en taalverwante kultuur;
- c) Taalbeleid in meertalige kontekste;
- d) Nederlands en Afrikaans as onderwysvakke en in akademiese leerplanne.

Op elk van hierdie gebiede word as vertrekpunt die volgende voorgestel:

- Gereelde gesamentlike vasstelling, in samewerking met belanghebbendes, van die (verdere) moontlikhede tot samewerking en sinergie.
- Gesamentlike organisering van byeenkomste en die bespreking van projek-idees.
- Ondersteuning en fasilitering van planne wat deur belanghebbendes as noodsaaklik beskou word.
- Gereelde terugvoer aan die deelnemende partye en belanghebbendes oor die vordering van inisiatiewe en die ontwikkeling van nuwe moontlikhede.
- Die betrokkenheid van relevante instansies vir Afrikaans en Nederlands in die breedste sin waar dit prakties uitvoerbaar is (in Suid-Afrika byvoorbeeld die Kommissie vir die Bevordering en Beskerming van die Regte van Kultuur-, Geloof- en Taalgemeenskappe (KGT-kommissie), die Pan Suid-Afrikaanse Taalraad (PanSat), die Wetenskaplike en Nywerheidsnavorsingsraad (WNNR) en die Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing (RGN); in Nederland en België byvoorbeeld die Instituut voor de Nederlandse Taal (IvdNT), die Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL), die Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren (RNTL), die Raad voor de Neerlandistiek, die Platform voor de Neerlandistiek, en die Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letteren (KANTL)).

Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letteren (KANTL)).

- Het erbij betrekken van de andere officiële talen van Zuid-Afrika en het Nederlandse taalgebied, met als doel ook hen deelgenoot te maken op het gebied van kennis en deskundigheid die voor het Nederlands en het Afrikaans ontwikkeld worden.
- Die inskakeling van die ander amptelike tale van Suid-Afrika en die Nederlandse taalgebied, met as doel om hulle ook deel te laat deel in die kennis en deskundigheid wat vir Nederlands en Afrikaans ontwikkel word.

Per terrein word hieronder bespreek welke samewerking er al is en waar soal nuwe samewerking kan word ontwikkel.

Hieronder word bespreek watter samewerking daar reeds op die verskillende terreine is en waar nuwe samewerking ontwikkel kan word.

a) Taaltechnologie en taalinfrastruktuur

a) Taaltegnologie en -infrastruktuur

Bestaande samewerkingen:

Bestaande samewerking:

- Taal- en Spraaktechnologie (het Common Language Resources and Technology Infrastructure: CLARIN en het Centrum voor teksttechnologie: CText).
- Die Taalportaal: op die oomblik vir Nederlands, Afrikaans en Fries (via VivA) en uitbreiding na twee ander amptelike tale van Suid-Afrika (via die South African Centre for Digital Language Resources: SADiLar).
- Taal- en spraaktegnologie (die Common Language Resources and Technology Infrastructure: CLARIN, en die Centrum voor Teksttechnologie: Ctext).
- Die Taalportaal: op die oomblik vir Nederlands, Afrikaans en Fries (via VivA) en die uitbreiding na twee ander amptelike tale van Suid-Afrika (via die South African Centre for Digital Language Resources: SADiLar).

Mogelijkheden voor verdere samewerking:

Moontlikhede vir verdere samewerking:

- Toegang tot en ontwikkeling van digitale informasiebronne en arhive, veral wat betref die musikale erfgoed.
- Toegang tot of ontwikkeling van taaltegnologiese toepassings en hulpbronne (VivA, CText).
- Ontwikkeling van leksikografie en terminologie, ook in internasionaal verband (Woordeboek van die Afrikaanse Taal, Terminologieskommissie van die Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns, ProLingua, AfriLex, belanghebbende vakgroepe aan die Zuid-Afrikaanse, Nederlandse en Vlaamse universiteite, Expertisecentrum Nederlandstalige Terminologie (ENT, onderdeel van IvdNT), Vereniging voor Nederlandstalige terminologie NL-Term).
- Toegang tot en ontwikkeling van digitale inligtingsbronne en argiewe, veral wat betref die musikale erfenis.
- Toegang tot of die ontwikkeling van taaltegnologiese toepassings en hulpbronne (VivA, Ctext).
- Ontwikkeling van leksikografie en terminologie, ook in internasionale verband (Woordeboek van die Afrikaanse Taal, die Terminologieskommissie van die Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns, ProLingua, AfriLex, belanghebbende departemente aan Suid-Afrikaanse, Nederlandse en Vlaamse universiteite, Expertisecentrum Nederlandstalige Terminologie (ENT, 'n onderdeel van IvdNT) en die Vereniging voor Nederlandstalige Terminologie (NL-Term).

7

b) Talenkennis en talige kultuur

Bestaande samenwerkingen:

- In Nederland / Vlaanderen: Week van de Afrikaanse roman, Festival voor het Afrikaans.
- In Zuid-Afrika: de 'Kunsteefeeste' (US Woordfees, Klein-Karoo Nasionale Kunsteefees: KKNK, Aardklop, Suidoosterfees) en Suid-Afrikaanse Sentrum vir Nederland en Vlaanderen (SASNEV).
- Digitalisering en ontsluiting van de Dagregisters van de VOC in Zuid-Afrika (Tracing History Trust en Nasionaal Archief van Nederland).

Mogelijkheden voor verdere samenwerking:

- Vergelykende taal- en letterkunde, vooral met betrekking tot taalverandering, taalvariasie en dialektologie (mogelik met onder andere het Meertens Instituut in Nederland).

c) Taalbeleid in meertalige kontekste

Mogelijkheden voor verdere samenwerking:

- Uitwisseling van kennis over en expertise van het gebruik van tale in verskillende sosiale situasies en de maatskappelijke en ekonoomiese meerwaarde van tale.
- Gezamenlike ondersoeksinisiatiewe naer en het uitwisselen van ondersoekresultate en -ervarings met betrekking tot het gebruik van Nederlands, Afrikaans en andere tale in het (hoger) onderwys.

d) Nederlands en Afrikaans as onderwysvakke en in akademiese programme

Bestaande samenwerkingen:

- Finansieringsreguleringe Internasionale Neerlandistiek voor 11 universitair vakgroepe (dekking van basiskoste,

b) Taalkennis en taalverwante kultuur

Bestaande samewerking:

- In Nederland / Vlaandere: Week van de Afrikaanse Roman, Festival voor het Afrikaans.
- In Suid-Afrika: die Kunsteefeeste (US Woordfees, Klein Karoo Nasionale Kunsteefees: KKNK, Aardklop, Suidoosterfees) en die Suid-Afrikaanse Sentrum vir Nederland en Vlaandere (SASNEV).
- Digitalisering en ontsluiting van die Dagregisters van die VOC in Suid-Afrika (Tracing History Trust en Nasionaal Archief van Nederland).

Moontlike verdere samewerking:

- Vergelykende taal- en letterkunde, veral met betrekking tot taalverandering, taalvariasie en dialektologie (moontlik met onder andere die Meertens Instituut in Nederland).

c) Taalbeleid in meertalige kontekste

Moontlikhede vir verdere samewerking:

- Uitwisseling van kennis en deskundigheid oor die gebruik van tale in verskillende sosiale kontekste, en die maatskappelijke en ekonoomiese meerwaarde van tale.
- Gesamentlike navorsingsprojekte oor en die uitwisseling van navorsingsresultate en -ervarings met betrekking tot die gebruik van Nederlands, Afrikaans en ander tale op skool en in tersiêre onderrig.

d) Nederlands en Afrikaans as onderwysvakke en in akademiese leerplanne

Bestaande samewerking:

- Finansiële reëlings van die Internasionale Neerlandistiek vir 11 universiteitsdepartemente (dekking van

- deelname aan zomercursussen, gastdocenten etc.).
- Ondersteuning van docentenplatforms: Suider-Afrikaanse Vereniging vir Neerlandistiek (SAVN) en het Kaapse Forum vir Neerlandistiek (KFN).
- Stimuleren van internasionale uitwisseling van docenten en studente Nederlands en Afrikaans.

Uitbou van bestaande samewerking en moontlikhede vir verdere samewerking:

- Verdere akademiese samewerking.
- Verdere ontwikkeling van e-Neerlandistiek en digitalisering van curricula en lesmateriaal (VivA, SASNEV, Taalunie).
- Uitwisseling van ekspertise rond curriculumherziening onderwijs Nederlands en onderwijs Afrikaans.
- Het uitwisselen van skolieren tussen Nederlandse / Vlaamse en Afrikaanse skole en het ontwikkel en aanbied van Nederlandse lesse en publikasies (SASNEV).
- Uitwisseling van ekspertise rond onderwijs van Afrikaans en Nederlands as tweede taal en as vreemde taal.
- Het bevorderen van kennis oor Afrikaans en die relatie tussen Afrikaans en Nederlands op Nederlandse en Vlaamse skole.
- Verdere bevordering van Afrikaans en Nederlands op skoolvlak en nog nuwer intensivering van die samewerking tussen SASNEV, die Afrikaanse Taal- en Kultuurvereniging (ATKV), die Afrikaanse Onderwysnetwerk (AON), die Zuid-Afrikahuis en ander.
- De ontwikkeling van lees- en skryfvaardighede van kinders, byvoorbeeld deur die uitwisseling van skrywers en die hou van internasionale skryfwedstryden in Afrikaans en Nederlands.

- basiese uitgawes, deelname aan somerkursusse, gasdosente, ens.).
- Ondersteuning van dosenteplatforms: Suider-Afrikaanse Vereniging vir Neerlandistiek (SAVN) en die Kaapse Forum vir Neerlandistiek (KFN).
- Stimulering van die internasionale uitwisseling van dosente en studente in Nederlands en Afrikaans.

Uitbou van bestaande samewerking en moontlikhede vir verdere samewerking:

- Verdere akademiese samewerking.
- Verdere ontwikkeling van e-Neerlandistiek en digitalisering van leerplanne en lesmateriaal (VivA, SASNEV, Taalunie).
- Uitwisseling van deskundigheid rondom leerplanherziening van die onderrig in Nederlands en Afrikaans.
- Uitwisseling van skoliere tussen Nederlandse / Vlaamse en Afrikaanse skole, en die ontwikkeling en aanbied van Nederlandse lesse en publikasies (SASNEV).
- Uitwisseling van deskundigheid rondom die onderrig van Afrikaans en Nederlands as tweede taal en as vreemde taal.
- Bevordering van kennis oor Afrikaans en die verband tussen Afrikaans en Nederlands op Nederlandse en Vlaamse skole.
- Verdere bevordering van Afrikaans en Nederlands op skoolvlak en nog nuwer samewerking tussen SASNEV, die Afrikaanse Taal- en Kultuurvereniging (ATKV), die Afrikaanse Onderwysnetwerk (AON), die Zuid-Afrikahuis en ander.
- Ontwikkeling van lees- en skryfvaardighede van kinders, byvoorbeeld deur die uitwisseling van skrywers en die hou van internasionale skryfkompetisies in Afrikaans en Nederlands.

Bijlage 3. Acroniemen

Bylaag 3. Akronieme

AS	Algemeen Secretariaat van de Nederlandse Taalunie
ATR	Afrikaanse Taalraad
ATKV	Afrikaanse Taal- en Kultuurvereniging
ATM	Afrikaanse Taalmonument en -museum
AON	Afrikaanse Onderwysnetwerk
CLARIN	Common Language Resources and Technology Infrastructure
CTexT	Centrum voor Teksttechnologie
DBNL	Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren
ENT	Expertisecentrum Nederlandstalige Terminologie (onderdeel van IvdNT)
ES	Erfenisstigting
IvdNT	Instituut voor de Nederlandse Taal
KANTL	Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letteren
KFN	Kaapse Forum vir Neerlandistiek
KGT-kommissie	Kommissie vir die Beskerming en Bevordering van die Regte van Kultuur-, Geloof- en Taalgemeenskappe
KKNK	Klein Karoo Nasionale Kunstefees
PanSAT	Pan Suid-Afrikaanse Taalraad
RGN	Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing
RNTL	Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren
SADiLaR	South African Centre for Digital Language Resources
SASNEV	Suid-Afrikaanse Sentrum vir Nederland en Vlaandere
SAVN	Suider-Afrikaanse Vereniging vir Neerlandistiek
SZAHN	Stichting Zuid-Afrikahuis Nederland
US	Universiteit Stellenbosch
VivA	Virtuele Instuut vir Afrikaans
VOC	Vereenigde Oostindische Compagnie
WNNR (CSIR)	Wetenskaplike en Nywerheidsnavorsingsraad